

OTSUS

Vaidlustusaja number	124-25/292660
Otsuse kuupäev	12.06.2025
Vaidlustuskomisjoni liige	Ulvi Reimets
Vaidlustus	Osaühingu Tolira Ehitus vaidlustus Narva Linnavalituse Linnamajandusameti riigihankes „A. Puškini tn 26 ühiselamu rekonstrueerimistööd“ (viitenumber 292660) ühispakkujate TAB Construction OÜ ja Inseneriteenused OÜ kvalifitseerimise otsusele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Osaühing Tolira Ehitus, esindaja vandeadvokaat Kadri Matteus Hankija, Narva Linnavalituse Linnamajandusamet, esindaja vandeadvokaat Andrei Matvejev Kolmas isik, ühispakkujad TAB Construction OÜ ja Inseneriteenused OÜ, esindaja vandeadvokaat Martin Männik
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS¹ § 197 lg 1 p 4 ja RHS § 198 lg 3 alusel

- 1. Jätta Osaühingu Tolira Ehitus vaidlustus rahuldamata.**
- 2. Mõista Osaühingult Tolira Ehitus Narva Linnavalituse Linnamajandusameti kasuks välja lepingulise esindaja kulud summas 3318,4 eurot käibemaksuga.**
- 3. Mõista Osaühingult Tolira Ehitus ühispakkujate TAB Construction OÜ ja Inseneriteenused OÜ kasuks välja lepingulise esindaja kulud summas 3105 eurot käibemaksuta.**
- 4. Jätta Osaühingu Tolira Ehitus vaidlustusmenetluse kulud tema enda kanda.**

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

¹ Riigihangete seadus

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 24.03.2025 avaldas Narva Linnavalituse Linnamajandusamet (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris avatud hankemenetlusena läbiviidava riigihanke A. Puškini tn 26 ühiselamu rekonstrueerimistööd“ (viitenumber 292660) (edaspidi Riigihange) hanketeate.

2. 19.05.2025 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Osaühingu Tolira Ehitus (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija 07.05.2025 otsusele kvalifitseerida ühispakkujad TAB Construction OÜ ja Inseneriteenused OÜ (edaspidi Kolmas isik).

3. Vaidlustuskomisjon teatas 26.05.2025 kirjaga nr 12.2-10/124 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 29.05.2025 ja neile vastamiseks 03.06.2025. Vaidlustaja taotluse alusel pikendas vaidlustuskomisjon neid tähtaegasid ühe päeva võrra. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks 30.05.2025 esitas täiendavad seisukohad Vaidlustaja. Teiseks tähtpäevaks 04.06.2025 Hankija ja Kolmas isik.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

4. Vaidlustaja **Osaühing Tolira Ehitus** põhjendab vaidlustust järgmiselt.

4.1. Kolmandal isikul puudub kvalifitseerimiseks nõutav varasem kogemus (RHS § 101 lg 1 p 1)

Hankija vastas Vaidlustaja teabepäringule 16.05.2025 ja selgitas, et Kolmas isik kasutas kvalifitseerumiseks objekti „*Estonia pst 7 / Teatri väljak 1 hoone rekonstrueerimine äripindadega korterelamuks. Energiamärgis C*“.

Vaidlustaja kontrollis ehitisregistrist¹ (EHR), milline oli TAB Construction OÜ (edaspidi TAB) roll Estonia pst 7 / Teatri väljak 1 hoone rekonstrueerimisel ning tuvastas, et see oli vaid osaline fassaaditööde teostamine. See on ka kooskõlas TAB kõikide varasemate hankelepingutega (vt lisa 2).

OÜ Astlanda Ehitus kinnitus on kas ebaõige või on Kolmas isik ise esitanud täiendavalt valeinfot seoses tegelike töödega, mida nende leping väidetavalt hõlmas.

EHR-is olevatest kaetud tööde aktidest (KTA) selgub järgnev:

1) Nõue: hoone kande- ja välispiirete ehitamine või rekonstrueerimine ehk fassaaditööd. TAB teostas antud objektil fassaaditöid, kuigi mitte täies mahus. Osaliselt teostasid töid ka teised ettevõtjad. Fassaadi kaetud akte on kokku 10tk. Nendest 7 on TAB-i omad ja 3 akti teiste ettevõtete koostatud - Latukrest OÜ ja Aruna-Ehitus OÜ. Kõikide aktide kohaselt on peatöövõtjaks Astlanda Ehitus OÜ (vt näiteks kolme KTA-d lisades 3-5).

2) Nõue: hoone siseruumide ehitamine või rekonstrueerimine. Näiteks betoonpõrandaid ehitas ettevõtte Reme Grupp OÜ. Kõik betoonpõrandate KTA-d on nende nimel. Peatöövõtjaks igal poolt Astlanda Ehitus OÜ, mitte TAB. Kokku 8 KTA-d (vt näiteks kahte KTA-d lisades 6-7). Lisaks on võimalik EHR-ist tuvastada sisetöödest veel ka avatäidete paigalduse, kuid ka seal ei ole ühtegi viidet TAB-le.

3) Nõue: uue tsentraalse soojustagastusega sundventilatsiooni rajamine. Ventilatsioonitööd teostas Element Grupp OÜ mitte TAB. Kokku 8 KTA-d (vt näiteks kahte KTA-d lisades 8-9).

¹ Nimetatud hoone EHRis - <https://livekluster.ehr.ee/ui/ehr/v1/building/101022697>

4) Nõue: uue küttesüsteemi rajamine. Kütetööde kaetud tööde aktid on kõik Abc-tehnika OÜ nimel tehtud. Peatöövõtjaks nimetatud Astlanda Ehitus. Ühtegi viidet TAB-ile ei ole. Kokku 11 KTA-d (vt nt kahte KTA-d lisades 10-11).

Ka eritööde teostusjoonistelt ja KTA-delt selgub, et tellija on Astlanda Ehitus OÜ ning seoseid TAB-iga ei ole.

Seega ei vasta Kolmanda isiku varasem kogemus Hankija nõutule, sest referentsleping ei sisalda kvalifitseerimistingimuses nõutud tööliike. Isegi, kui Hankija esitatud kinnituskiri võiks väita, et TAB tegi kõiki nõutud tööliike (mis ei ole tõsi), ei saa see olla aluseks sisult õigusvastase kvalifitseerimise kehtetuks tunnistamata jätmisele.

4.2. Kolmandal isikul puudub töösuhe 7. taseme kutsetunnistusega diplomeeritud ehitusinseneriga, mistõttu ei vasta ta hariduse- ja kutsenõude tingimusele.

Avalike andmete pinnalt ei ole kummalgi Kolmandal isikul tööl 7. taseme diplomeeritud ehitusinseneri. Majandustegevuse registrist nähtub, et TAB pädev isik ehitamise valdkonnas on E.I. (lisa 12 - MTR kuvatõmmis), kellel on 6. taseme ehitusinseneri kutsetunnistus. Inseneriteenused OÜ pädev isik ehitamise valdkonnas on H.K. (lisa 13 – MTR kuvatõmmis), kellel on samuti 6. taseme ehitusinseneri kutsetunnistus.

Kuivõrd Kolmandal isikul endal vastava pädevusega projektijuhti ei ole, siis on võimalik, et ka projektijuhi nõude täitmiseks on tuginetud teise isiku näitajale ehk kellegi teise vastava kutsetunnistusega projektijuhile, kuid ka sellisel juhul peab olema hankijale esitatud spetsialisti tööandja hankepass ning ära tõendatud, et projektijuht osaleb isiklikult hankelepingu täitmisel RHS § 103 lg 2 alusel.

Hankija vastas Vaidlustaja teabepäringule 16.05.2025 järgmiselt: „*Pakkuja esitas oma pakkumuses nõuetekohase kvalifikatsiooniga spetsialisti ning Lisa 5 – projektijuhi CV, mis oli allkirjastatud vastava isiku enda poolt. Allkirjaga kinnitas spetsialist oma nõusolekut osaleda hankelepingu täitmisel projektijuhina. Seetõttu kvalifitseeris hankija pakkuja vastavalt RHS § 103 lg 2 tingimustele, kuna projektijuht on isiklikult ja otseselt seotud lepingu täitmisega.*“

Hankija vastusest ja viitest RHS §-le 103 lg 2 on selge, et Kolmas isik tugines projektijuhi nõude täitmisel teise isiku näitajale, kuid puudub info, kas projektijuhi tööandja hankepass oli esitatud ja nõutud sisuga ning Hankija poolt ka kontrollitud vastavalt § 103 lg-le 5 ja § 104 lg-le 4 ja 4¹.

4.3. Kummalgi ühispakkujal ei ole Eesti Kvaliteediühingu sertifikaatide andmebaasi¹ alusel ühtegi sertifikaati omistatud ning seda ei ISO 9001 ega muule samaväärsele standardile vastavat sertifikaati (vt lisa 14 ja 15 kuvatõmmised andmebaasist).

Hankija vastas Vaidlustaja teabepäringule 16.05.2025 ja selgitas järgmiselt: „*Tellija täiendavalt kontrollis ISO 9001 sertifikaadi olemasolu TAB Construction OÜ-l ning esitas selgitava päringu vastavale sertifitseerimisasutusele. Sertifitseerimisasutus kinnitas, et TAB Construction OÜ on läbinud vastava sertifitseerimisprotsessi ning ettevõtte vastab standarditele ISO 9001, ISO 14001 ja ISO 45001. Kuigi sertifikaadi väljastamine oli kontrollimise hetkel veel vormistamisel, oli olemas ametlik otsus ettevõtte vastavuse kohta nimetatud standarditele. Seega tugines hankija kvalifikatsiooni hindamisel asjakohasele ja usaldusväärsele teabele selle kohta, et lepingu täitmise eest vastutav ettevõtja järgib standardipõhist kvaliteedijuhtimissüsteemi, täites seeläbi RHS-i ning kohtupraktika eesmäärke ja nõudeid.*“

¹ [6 https://sertifikaadid.eaq.ee/](https://sertifikaadid.eaq.ee/)

Pakkuja kvalifikatsioon peab vastama kvalifitseerimistingimusele pakkumuste esitamise hetkel, mitte hilisemal ajahetkel. Vaidlust ei ole selles, et kummalgi Kolmandal isikul ei ole pakkumuse esitamise ajahetke seisuga kvaliteedijuhtimissüsteemi sertifikaati ning küsimus taandub sellele, kas sertifitseerimisasutuse otsus ISO 9001 sertifikaadile vastamise osas on piisav, et vastata kvalifitseerimistingimusele ning kas selline otsus oli tehtud enne pakkumuste esitamise tähtaega.

TAB-le ei ole ka vaidlustuse esitamise ajahetkeks „vormistatud“ sertifikaati. Tekib küsimus, miks see nii on. Kvaliteedijuhtimissüsteem nagu ISO 9001 on lahutamatult seotud lepingu täitjaga, mistõttu kellegi teise ISO 9001 sertifikaadile reeglina tugineda ei saa. Teisele ettevõtjale väljastatud ISO sertifikaadile tuginemine võib olla asjakohane ainult juhul, kui see isik täidab isiklikult kogu hankelepingu ning riigihankes pakkumuse teinud pakkuja, kel vajalikku standardit ei ole, isiklikult hankelepingu täitmises ei osalegi (ainult nii on võimalik saavutada ISO standardi nõude eesmärgiks olev tulemus - hankelepingut täidab ettevõtja, kes sertifitseeritult järgib nii projekteerimis- kui ka ehitustööde teostamisel kindlat kvaliteedijuhtimissüsteemi). Kui Kolmas isik tugineb vaid TAB ISO 9001 kvaliteedijuhtimissüsteemile, siis see tähendab, et kogu lepingut peaks täitma vaid TAB, kuid ühispakkumuse puhul ei ole see reeglina kohane.

4.4. Vaidlustaja täiendav seisukoht.

4.4.1. Referentslepingul peavad olema täidetud: 1) viimase 60 kuu jooksul 2000m² või suurema netopinnaga objektidel ehitustööd ja 2) millele on saavutatud vähemalt "B" energiamärgis (või sellega samaväärne), ja/või rekonstrueerimist, mille puhul on saavutatud vähemalt "C" energiamärgis (või sellega samaväärne) ning 3) mille raames on muu hulgas teostatud vähemalt järgmised ehitustööd: hoone kande- ja välispiirete ehitamine või rekonstrueerimine; hoone siseruumide ehitamine või rekonstrueerimine; uue tsentraalse soojustagastusega sundventilatsiooni rajamine; uue küttesüsteemi rajamine.

Vaidlust ei ole selles, et referentslepingu esemeks olev hoone rekonstrueeriti ja sellele saavutati vähemalt C energiamärgis ja vaidlus on esimese ja kolmanda tingimuse täitmise osas. Kvalifitseerimistingimuse mõte on veenduda selles, et lepingut täitma asuv isik on selleks pädev ning pädevust kontrollitakse praegusel juhul mh läbi sarnase varasema kogemuse.

Selge on see, et Kolmas isik on teinud mingeid töid Estonia pst 7/Teatri väljak 1 hoones, mille suletud netopindala oli 15 244,7 m² ja mille tellija oli Astlanda Ehitus OÜ. Tõendamata on, et mis rollis neid töid tehti ning kas Kolmanda isiku täidetud lepingu maht ületab 2000 m² nagu kvalifitseerimistingimuse esimene osis nõuab ning kas TAB tegi vajalikke tööliike.

Astlanda Ehitus OÜ üldsõnaline kinnitus („*Jah, kinnitan et esitatud andmed on õiged*“) ei sisalda seetõttu mingit infot selle kohta kui suures mahus TAB referentsobjektidel töid tegi. Vaidlustaja esitatud kaetud tööde aktide ning TAB hankepassis toodud lepingumaksumuse 294 949.21 eurot pinnalt ongi kaheldav, et TAB maht ületas 2000 m².

Kolmas isik ei ole esitanud ühtegi sisulist dokumenti, mis lükkaks ümber kaetud tööde aktides toodud info – nt Astlanda Ehitus OÜ ja TAB vahel sõlmitud töövõtulepingu või teostatud tööde aktid. Piiratud on Astlanda Ehitus OÜ täiendava kinnituskirjaga (Kolmanda isiku vastuse lisa 2), mille tõendiväärtus on kaheldav, sest projektijuht on lisanud järgmise lause: „*See on nõuab vormis kirjeldatud tööd mis on mul meele.*” Muuhulgas puudub ka uues kinnituskirjas igasugune info TAB töömahu osas ruutmeetrite mõttes ja jätkuvalt on vaid kinnitatud „osalemist“ tööde tegemisel. Osalemise alla kvalifitseerub ka teiste töömeeste abistamine nimetatud tööde tegemisel, kuid see ei anna mingit infot selle kohta, et kas TAB vastutas tööloogi teostamise eest vähemalt Astlanda Ehitus OÜ ees. Pelk „osalemine“ varasemas

lepingus ei täida kvalifitseerimistingimust.

Hankijal ei saanud tekkida Astlanda Ehitus OÜ kinnitusest veendumust, et varasem leping vastab kõikidele referentslepingu eeldustele ning teiseks ei muuda pelga formaalsuse täitmine kolmanda isiku kvalifikatsiooni sisuliselt vastavaks. Kui vaidlustusmenetluses leiab tõendamist, et pakkuja varasem kogemus tegelikult ei vasta nõutule, siis on see aluseks kvalifitseerimisotsuse kehtetuks tunnistamisele.

Kui on sellised suuremahulised taastamised ja betoneerimised, nagu Astlanda Ehitus OÜ väidab, siis peavad nendest olema maha jäänud ka mõni kaetud tööde akt. Nagu vaidlustuses selgitatud, siis betoonpõrandate ehitamised ja valamised teostas kaetud tööde aktide järgi Reme Grupp OÜ, kokku 8 kaetud tööde akti.

Lisaks teostati ka erinevaid kandekonstruksioonide ehitusi ja rekonstrueerimisi nii monoliitbetoonist, erinevatest monteeritavatest elementidest, rekonstrueerimisi ja ehitusi. Kokku on nende tööde kohta 18 kaetud tööde akti ja kõik seonduvad Reme Grupp OÜ-ga.

Antud objekti kohta on EHR-is väga palju detailseid kaetud tööde akte, kuid TAB poolt väidetavalt tehtu kohta puudub igasugune info. Sellest saab järeldada, et isegi kui TAB „osales“ nimetatud tööde teostamisel mingis etapis, siis kindlasti ei saanud tal olla seal kandvat rolli ning ei teostanud töid terviklikult, ehk seda ei saa kuidagi käsitleda referentsina Hankija küsitud võtmes.

Astlanda Ehitus OÜ poolt antud selgituses on selgelt võimalik välja lugeda, et TAB on väidetavalt tegelenud ainult osaliselt torude paigaldusega. Seda ei saa lugeda kuidagi soojustagastusega sundventilatsiooni süsteemi rajamiseks. Lisaks kui vaadelda EHR-is olevat dokumentatsiooni, siis kõik ventilatsioonitööde kaetud tööde aktid on koostanud Element Grupp OÜ kui tööde teostaja, samuti kõikide korruste teostusjoonised (lisa 1 - näidisenäide keldri teostusjoonis „Teatrimaja_Vent_EG_-1K_TJ“) on koostanud Element Grupp OÜ kui tööde teostaja ning nendes dokumentides ei ole ühtegi viidet TAB-le. Ventilatsiooni mõõdistus- ja seadistustööd on teostanud Etnoehitus OÜ ning Tellijaks on märgitud Element Grupp OÜ. Mõõdistus ja seadistus dokumente on mitmeid ja pole mõistlik kõiki neid käesolevale seisukohale lisada. Lisatud 2 dokumenti näiteks (lisa 2 - „Ventilatsiooni müramõõdistus näide“ ja lisa 3 - „Ventilatsiooni mõõdistuspass näide“).

Tulenevalt eeltoodust on selge, et ventilatsioonisüsteem on välja ehitatud Element Grupp OÜ juhtimisel. Isegi kui TAB-il oli seal töödes mingi roll, siis ei saa teda kuidagi pidada ventilatsioonisüsteemi välja ehitajaks.

Hoone teostusdokumentatsiooni kohaselt oli küttetööde teostajaks ABC-tehnika OÜ. Kõik antud tööliigiga seotud kaetud tööde aktid on nende nimel tehtud. Kütte teostusjooniste koostajaks on märgitud Specifik OÜ ja need on allkirjastanud A.Z., kes on allkirjastanud ka kõik ABC-tehnika OÜ kaetud tööde aktid (näidis teostusjoonise kohta: „112021_TJ_KVK-5-03_2korrus“ (lisa 4) ja „112021_TJ_KVK-7-01_SS-pmskeem“ (lisa 5)). Põhjus miks teostusjoonised on tehtud Specifik OÜ mitte ABC-tehnika OÜ nimel peitub arvatavasti selles, et ABC tehnika OÜ¹ oli selleks ajaks enda tegevuse lõpetanud (pankrotimenetlus), kui on allkirjastatud teostusjooniste kaust (17.07.2023).

Ühtegi viidet lisatud dokumentides TAB-ile ei ole. Seega kui TAB-il isegi oli seal töödes mingi väike roll ja ta oleks ehitanud mõned jupid torustikku, siis ei saa teda kuidagi pidada

¹ Osäühing ABC-Tehnik pankrot kuulutati välja 15.12.2022:
<https://ariregister.rik.ee/est/company/11372006/Osa%C3%BChing-ABC-Tehnika>

küttesüsteemi välja ehitajaks, sest süsteem ise on terviklik. Siinkohal seame kahtluse alla, kas TAB on üldse kirjeldatud torustikku ehitanud. Iga sellise torustiku ehituse lahutamatuks osaks on muuhulgas ka valmis ehitatud torustike survekatsete tegemine. Kütetorustike survekatsetusi on protokollitud antud hoone ehitusdokumentatsioonis 17 protokolliga. Kõik protokollid on identsed, mis puudutab peatöövõtjat, alltöövõtjat kui ka töö teostanud ettevõtet. Kõikide protokollides on peatöövõtja Astlanda Ehitus OÜ ning nii alltöövõtja kui ka töö teostanud ettevõtte lahtris on kirjas ABC-Tehnika OÜ. Näitena lisatud 2 protokoll: „Katsetuse protokoll nr 4.KV põrandaküte 5 kr“ (lisa 6) ja „Katsetuse protokoll nr 10.KV radiaatorküte püstik sahtis23-24“ (lisa 7).

Astlanda Ehitus OÜ esindaja viitab veel ka Veco Baltic OÜ-le, kelle kohta samuti viited ehitusdokumentatsioonis puuduvad.

Vaidlustaja ei teostanud kontrolli valikuliselt, vaid kogu ulatuses. Tõendusdokumente ei ole võimalik nii suures mahus esitada, kuna need on väga mahukad ja seetõttu valiti neist välja ainult mõned üksikud. Vaadati üle kogu dokumentatsioon, mis kattis täielikult Hankija poolt määratletud referentsi ulatust ja Vaidlustaja kinnitab, et tegelik pilt oligi selline nagu vaidlustaja kirjeldas ja milliseid tõendeid esitas. Tõendeid ei otsitud kuidagi pisteliselt, ega ole ka esitatud selliselt, et see üldpilti kuidagi muudaks.

Hankija ei esitanud ühtegi tõendit selle kohta, millised aktid need olid, mis tegelikule teostajale ei viita ja jätaksid õhku võimaluse, et need teostas TAB. Samuti ei toonud Hankija välja, milliste tööliikide kohta need käivad. Hankija väide, et Majandus- ja taristuministri määruse nr 3 § 7 lg 4 ei näe ette tööde teostaja märkimist, ei ole oluline, sest kaetud tööde aktides on teostaja faktiliselt nimetatud olenemata sellest, kas see oli õigusaktide kohaselt nõutav või mitte.

TAB roll Estonia pst 7/Teatri väljak 1 hoone rekonstrueerimisel on väheoluline ja piirduv parimal juhul teatud tööliikide tegemisel osalemises. Hankija ega Kolmas isik ei ole vaidlustusmenetluses tõendanud vastupidist. See aga ei vasta Hankija enda seatud kvalifitseerimistingimuse sõnastusele ega mõttele.

4.4.2. Kolmas isik märkis vaidlustuse vastuse, et puudus vajadus B.G. hankepassi või tema tööandja (kelle võimalikku ressursi Kolmas isik kasutaks hankelepingu täitmisel) esitamiseks, kuna „*Kolmas isik ei ole väitnud, et ta kasutab B.G.-d Hanke esemeks oleva lepingu täitmisel kui alltöövõtja töötajat.*“ Jääb täielikult ebaselgeks, kuidas täpsemalt siis isikut kasutatakse hankelepingu täitmisel.

Vaidlustajal ei õnnestunud tuvastada avaldatud hankepassidest märget selle kohta, et B.G. on kaasatud füüsilise isikuna, mistõttu on täiesti tõendamata asjaolu, millele tuginedes hankija sellisele järeldusele jõudis.

Ettevõtjaks võib olla ka füüsiline isik, kes ei tegutse äriühingu kaudu või FIE-na, kui ta osaleb majandus- või kutsetegevuses. Seega olukorras, kus isik, kes on kaasatud hankelepingu täitmisse ning ta ei ole pakkuja töötaja, saab ta olla kas füüsiline isik, kes tegutseb majandus- või kutsetegevuses või mõne teise ettevõtte (kellega isikul on tööleping) ressurss. Mõlemal juhul peab kirjeldama pakkumuse koosseisus, millisel viisil ta majandus- või kutsetegevuses tegutseb, kui see ei ole muul moel kontrollitav Hankijale kättesaadava informatsiooni põhjal.

Nii Hankija kui Kolmas isik on kinnitanud ja ka hankepasside abil tõendanud, et pakkumuse koosseisus puudub nii B.G. kui majandus- või kutsetegevuses tegutseva füüsilise isiku kui ka tema tööandja hankepass. Seega jääb Vaidlustaja nii vaidlustuses esitatud seisukohtade kui ka kohalduva kohtupraktika juurde leides, et Kolmanda isiku kvalifitseerimine selles küsimuses

oli õigusvastane.

4.4.3. Pakkuja kvalifikatsioon peab vastama kvalifitseerimistingimusele pakkumuste esitamise hetkel, mitte hilisemal ajahetkel. Nii Hankija kui ka Kolmas isik on tõendanud, et Kolmandal isikul puudus ISO 9001 standardile või samaväärsele standardile vastav kvaliteedijuhtimissüsteem pakkumuse esitamise ajahetkel. Ei ole võimalik pakkumust muuta peale pakkumuste esitamise ajahetke, mistõttu ei ole ka käesoleval juhul võimalik hiljem esitada näiteks nõutud sertifikaat, kuivõrd see muudaks sisuliselt pakkumust ja annaks kolmandale isikule olulise ajalise eelise kvalifitseerimistingimuste täitmiseks.

TAB on märkinud hankepassis „jah“ väljale, milles küsitakse ISO 9001 standardile või samaväärsele standardile vastav kvaliteedijuhtimissüsteemi olemasolu. Seejuures ei nähtu Kolmanda isiku ega Hankija seisukohtadest ega avaldatud dokumentidest, et Kolmas isik oleks pakkumuse koosseisus selgitanud samaväärsust. Nii on ka vastavustingimustes abstraktselt kogu pakkumuse kohta märges, et *„Pakkuja kinnitab, et pakkumus vastab hanke alusdokumentides nõutule ja vajadusel on samaväärsus selgitatud ja tõendid samaväärsuse kohta lisatud.“* Puuduvad viited sellele, et Kolmas isik oleks selliseid selgitusi jaganud, milleks tal kohustus oli.

Seega asjaolu, et sertifikaadi saamise eeldused võivad olla täidetud, ei täida Riigihankes seatud nõuet konkreetse või samaväärse standardi vastavusele, seega tuleb kontrollida sisuliselt, kas sertifitseerimisasutuse otsus ISO 9001 sertifikaadile vastamise osas on piisav, et vastata kvalifitseerimistingimusele.

Lisaks jääb jätkuvalt õhku küsimus sellest, kuidas Kolmas isik plaanib täpsemalt lepingut täitma asuda, kui kvaliteedijuhtimissüsteem ei ole laiendatav teisele ühispakkujale. Vaidlustuses märgitu alusel olukorras, kui kolmandatest isikutest ühispakkujad tuginevad vaid TAB ISO 9001 kvaliteedijuhtimissüsteemile, siis see tähendab, et kogu lepingut peaks täitma vaid TAB, kuid ühispakkumuse puhul ei ole see reeglina kohane.¹ Selles küsimuses ei ole Hankija ega Kolmas isik seisukohta kujundanud ega vastu vaieldud Vaidlustaja arutluskäigule.

5. Narva Linnavalitsuse Linnamajandusamet vaidleb vaidlustusele vastu.

5.1. Kolmanda isiku kvalifikatsiooni hindamisel lähtuti hankemenetluse käigus esitatud dokumentidest, tellija (Astlanda Ehitus OÜ) ametlikust kinnituskirjast ja esitatud referentsist objekti „Estonia pst 7 / Teatri väljak 1 hoone rekonstrueerimine“ kohta. Hankija teostas sisulise kontrolli ning veendus täiendava teabepäringu kaudu, et nimetatud objektil teostasid tööde põhimahu ja Riigihankele vastavad tööõigud sisuliselt Kolmanda isiku töötajad. Selle põhjal leidis Hankija, et Kolmanda isiku esitatud referentsobjekt ja sellele antud tellija kinnituskiri on piisavad ja nõuetekohased tõendid kvalifikatsiooninõuetele vastavuse kontrollimiseks.

Riigihankeõigus ei kohusta Hankijat kasutama täiendavaid andmeallikaid, nagu Ehitisregistri (edaspidi EHR) kaetud tööde aktid, kui esitatud dokumentide õigsuses puudub mõistlik põhjus kahelda.

Kohtupraktikas on tunnustatud hankija avarat kaalutlusruumi kvalifikatsiooni kontrollimiseks sobivate tõendite hindamisel. Hankija võib lugeda piisavaks tõendiks tellija ametlikke kinnitusi ja referentstõid tõendavaid dokumente, ilma et peaks süvenema kõikidesse detailsetesse dokumentidesse, näiteks KTA-desse või üksikute alltöövõtjate tehtud tööde kontrollimisse (otsus 10.10.2022, 3-22-1489, p 21).

¹ [VAKO 119-20/219346, p 13-14; 187-24/262909, p 9.2-9.3](#)

Kolmanda isiku kvalifikatsiooni kontrollimisel lähtuti objektiivsetest ja piisavatest andmetest ning vastavate tõendite kogumit võib kohtupraktikale tuginedes pidada piisavaks ja nõuetekohaseks. Tartu Ringkonnakohus on selgelt märkinud, et hankijal on õigus kvalifikatsiooninõuete täitmist kontrollida hankelepingu esemele ja tööde iseloomule vastavate tõendite kaudu ning puudub vajadus põhjalikumalt uurida ja täiendavalt kontrollida tööde jaotumist alltöövõtjate või kolmandate isikute vahel, kui esitatud dokumentatsioon annab tööde vastavusest piisavalt selge ja usaldusväärse ülevaate (otsus 08.12.2022, 3-22-1145, p 13.3).

Hankija on seisukohal, et kaetud tööde aktid (KTA-d) ei ole asjakohased dokumendid selleks, et selgitada välja pakkuja poolt tehtud tööde tegelikku mahtu ja ulatust.

Majandus- ja taristuministri 14.02.2020 määruse nr 3 „Ehitamise dokumenteerimisele, ehitusdokumentide säilitamisele ja üleandmisele esitatavad nõuded ning hooldusjuhendile, selle hoidmisele ja üleandmisele esitatavad nõuded“ § 7 lg 1 kohaselt koostatakse kaetud tööde akt ehitise selle osa kohta, mis kaetakse järgmisel ehitusetapil ning mille hilisem vahetu ülevaatus ei ole mõistliku pingutuse ja kuluga võimalik. Lähtudes kaetud tööde akti definitsioonist, koostatakse akt üksnes nende tööde kohta, mis järgneva ehitusetapi käigus suletakse ning mille kontrollimine ehitise lõplikul vastuvõtmisel ei ole omanikule enam võimalik. Vaidlustaja poolt esitatud KTA-d sisaldavad küll viiteid hoone projekti osadele, mis on aktidega dokumenteeritud, ent KTA-dest ei ole võimalik välja lugeda, millise täpse osa, näiteks fassaaditöödest (ruutmeetrites), on teinud aktis märgitud tööde teostaja.

Mõned aktid sisaldavad viidet sellele, et aktides kirjeldatud tööde teostamise eest vastutas ehitusettevõtjana Astlanda Ehitus OÜ, kuid puuduvad konkreetsed viited tööde tegelikule teostajale. Siinkohal väärib tähelepanu, et eelviidatud Majandus- ja taristuministri määruse § 7 lg 4 ei näe ette kohustust märkida aktile konkreetse tööde teostaja.

Osa KTA-dest siiski sisaldab viiteid sellele, et tööde teostajaks olid Kolmas isik.

Käesolevas olukorras on Hankijal põhjendatud tuginemine mitte Vaidlustaja poolt valikuliselt esitatud ehitusdokumentidele, mis kajastavad vaid osa tehtud töödest, vaid pigem ametlikule kinnitusele, mille on väljastanud tööde tellija (käesoleval juhul Astlanda Ehitus OÜ)¹.

Samuti ei ole asjakohane Vaidlustaja viide asjaolule, et Kolmas isik, kelle kogemusele tuginetakse, ei tegutsenud ehitustööde teostamisel peatöövõtjana. Nõutakse teatud ehitamiskogemust, ent puudub nõue, mille kohaselt peaks vastav kogemus olema omandatud üksnes peatöövõtjana.

Vaidlustaja poolt EHR-ist saadud KTA-de analüüs ja sellele tuginev kriitika Kolmanda isiku töömahtude kohta ei anna alust Hankija poolt läbi viidud kvalifikatsioonikontrolli õigsuse kahtluse alla seadmiseks, kuna Hankija lähtus kvalifikatsiooni kontrollimisel piisavatest ja kohtupraktikaga kooskõlas olevatest tõenditest.

Hankija kontrollis põhjalikult Kolmanda isiku esitatud referentsi „Estonia pst 7 / Teatri väljak 1 hoone rekonstrueerimine“, kus Kolmanda isiku poolt esitatud dokumentatsioon ja kinnitused täpselt tõendavad, et tehtud tööd vastasid täielikult kvalifitseerimise tingimustele ja hõlmasid kõiki nõutud tööloike. Seetõttu on Kolmanda isiku kvalifitseerimine varasema kogemuse tingimuse alusel korrektne ja õiguslikult põhjendatud.

Hankija selgitab, et TAB Construction OÜ kvalifikatsiooni nõuete täitmine hinnati tellijalt (Astlanda Ehitus OÜ) saadud kinnituse ja esitatud referentsi alusel. Hankija veendus täiendava teabepäringu kaudu, et nimetatud objektil teostas nõutud mahus ja iseloomuga tööd sisuliselt

¹ [Lisa 1. OÜ Astlanda Ehitus kinnitus](#)

TAB Construction OÜ, mistõttu loeti referents nõuetekohaseks.

5.2. Hankija selgitas Vaidlustaja küsimustele vastates riigihangete registris (RHR), et koos pakkumusega esitati dokumendid, mille kohaselt kasutatakse tööde teostamisel projektijuhina diplomeeritud ehitusinseneri tasemega 7 (B.G., kutsetunnistus nr 199534)¹, kes vastab.

Täiendavalt esitas Vaidlustaja etteheite, et isegi juhul, kui Kolmas isik esitas nõuetekohase projektijuhi, oleks pidanud antud isik esitama hankepassi.

RHS § 104 lg-st 4 tulenevalt on hankepassi esitamine kohustuslik üksnes juhul, kui pakkuja tugineb kolmanda ettevõtja pädevusele. TAB Construction OÜ esitatud hankepassist ja spetsialisti CV-st tulenevalt kasutatakse spetsialisti tööde teostamisel füüsilise isikuna, kusjuures spetsialist ei ole pakkumuses märgitud alltöövõtjana. Projektijuht ei ole pakkumuses märgitud alltöövõtjana, vaid tegemist on füüsilise isikuga, kes osaleb tööde teostamisel pakkuja nimel võlaõigusliku lepingu alusel ning kelle kvalifikatsioon ja kogemus on ühispakkuja TAB Construction OÜ dokumentides selgelt välja toodud. Tegemist on pakkuja meeskonda kuuluva spetsialistiga, mitte kolmanda ettevõtja ressursiga. Sellest tulenevalt ei kohaldata käesoleval juhul hankepassi esitamise kohustust, mis on suunatud just kolmandate ettevõtjate kaasamise olukordadele.

Sellest järeldeb Hankija, et spetsialisti puhul, kes osaleb tööde teostamisel füüsilise isikuna võlaõigusliku lepingu alusel, mis on sõlmitud ühispakkujaga, ei ole hankepassi esitamise nõue kohustuslik.

5.3. Täiesti arusaamatu on, mis põhjusel Vaidlustaja samastab eraõigusliku isiku loodud andmebaasi ametliku registriga, milles kande puudumine tõendaks, et isikul puudub asjakohane sertifitseerimine.

Samuti Eesti Kvaliteediühing MTÜ ametlikul veebilehel aadressil <https://www.eaq.ee/sertifikaadid/> (väljavõtte on lisatud manusena²) on teavitatud sertifikaatide andmebaasi kohta järgmist: „Eesti Kvaliteediühing annab teada, et mais alanud andmebaasi suured uuendused on lõpusirgel. Käimas on sertifikaatide kontroll ja andmebaasi viimistlemine. Kui te ei leia vajalikku sertifikaati, kirjutage palun kas otse sertifitseerijale või EKÜ büroojuhile: info@eq.ee“.

Eeltoodust tulenevalt on tegemist andmebaasiga, mille haldaja ise teavitab ette, et tegemist on käivitusjärgus oleva ja seega mittetäieliku andmebaasiga.

Kolmas isik esitas koos pakkumusega TÜV Eesti OÜ kinnituse selle kohta, et TAB Construction OÜ-le on väljastatud sertifikaadid, mis tõendavad pakkuja vastavust standarditele ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 ja ISO 45001:2018³. Täiendavalt Hankija küsis sertifikaatide väljaandjalt esitatud kinnituse ehtsuse kohta ning TÜV Eesti OÜ kinnitas sertifikaatide olemasolu⁴.

5.4. Hankija täiendavad seisukohad.

5.4.1. Hankijal puudub kohustus pakkujate kvalifikatsiooni hindamisel võtta endale uurija roll. Üldjuhul võib Hankija pakkujaga seotud asjaolude kontrollimisel piirduda hankepassis esitatud

¹ Lisa 2. Projektijuhi CV koopia

² Lisa 3, väljavõtte Eesti Kvaliteediühing MTÜ leheküljelt

³ Lisa 4. TÜV Eesti OÜ kinnitus.

⁴ Lisa 5. TÜV Eesti OÜ e-kiri.

andmete ja avalike registrite andmetega.

Kvalifikatsioonitingimus ei eelda, et pakkuja oleks pidanud töid teostama iseseisvalt ega nõua konkreetse töömahu näitamist. Piisab sellest, kui pakkuja on teinud töid objektil, mis vastab määratletud tingimustele (suletud netopinnaga üle 2000 m²). Sellest lähtuvalt ei ole Hankijal kohustust alustada uurimist ega kaudsete tõendite põhjal tuvastada või arvutada Kolmanda isiku poolt teostatud tööde pindala.

Tellija (Astlanda Ehitus OÜ) kinnitas nii Hankija kui Kolmanda isiku esitatud järelepärimistele antud vastustes, et Kolmas isik täitis referentsobjektil töid, mis vastavad hanke kvalifitseerimistingimustele. Need tellija antud kinnitused on piisavad tõendid tehtud tööde mahu ja kvaliteedi kohta. Hankijal puudub kohustus kasutada täiendavaid andmeallikaid, näiteks kaetud tööde akte (KTA-sid), kui puudub objektiivne alus kahelda juba esitatud dokumentides ja tõendites.

Hankija on seisukohal, et Vaidlustaja poolt Ehitisregistrist (EHR) valikuliselt leitud ehitusdokumentatsioon ei ole käesolevas asjas relevantne tõend. Kaetud tööde aktid fikseerivad üksnes olukorra tööde katmise hetkel ega tõenda otseselt, kes töid tegelikult teostas. Kolmas isik on õigustatult rõhutanud, et neil puudus kohustus esitada täiendavaid tõendeid, kuna hanketingimustes seda ette nähtud ei olnud ning peatöövõtja (Astlanda Ehitus OÜ) kinnitas Kolmanda isiku panust.

Hankija ei pea tegutsema eksperdi tasemel.

Kolmas isik on esitanud Element Grupp OÜ ja Veco Baltic OÜ kinnitused, mis tõendavad piisavalt tööde mahtu ja Kolmanda isiku osalemist just nendes tööliikides, mida kvalifikatsiooninõuded nõuavad.

5.4.2. Hankepassis on märgitud, et B.G. on „tehniline töötaja“. Kolmas isik on täiendavalt esitanud B.G. enda kinnituse, milles viimane kinnitab, et sõlmib lepingu TAB Construction OÜ-ga füüsilise isikuna töölepingu alusel hankelepingu täitmiseks.

Kohtupraktikast tuleneb ka, et spetsialist, keda kavatsetakse kasutada hankelepingu täitmisel, peab pakkumuse esitamise hetkel kuuluma pakkuja meeskonda. Piisab sellest, kui pakkuja kinnitab, et ta kasutab spetsialisti hankelepingu täitmisel, ning spetsialist kinnitab, et ta on valmis osalema hankelepingu täitmisel pakkuja meeskonna liikmena.

Antud juhul on selline tingimus täidetud. Kuna nii spetsialist kui ka Kolmas isik on selgelt kinnitanud, et spetsialist ei tegutse hankelepingu täitmisel alltöövõtjana, ei ole vajalik ka spetsialisti poolt hankepassi esitamine.

5.4.3. Ei vasta tõele Vaidlustaja väide, et pakkumuse esitamise ja selle avamise hetkel puudus Hankijal teave Kolmandal isikul sertifikaadi olemasolust. Pakkumuse dokumentide hulgas sisaldus ka TÜV Eesti OÜ poolt 04.04.2025 väljastatud kinnitus, mis tõendab Kolmandal isikul nõutud sertifikaadi olemasolu.

6. Kolmas isik, ühispakkujad TAB Construction OÜ ja Inseneriteenused OÜ, vaidleb vaidlustusele vastu.

6.1. TAB Construction OÜ on pakkumuse koosseisus esitatud hankepassis avaldanud, et ta vastab nimetatud kvalifitseerimistingimusele, kuna on täitnud „*LEPINGU Nr.: 208059, 2080-58 Estonia pst 7/Teatri väljak 1 hoone rekonstrueerimine äripindadega korterelamuks. Energiämärgis "C". Suletud 15244,7 m²*“, kus tema vastutusala oli: „*Maja rekonstrueerimine*

ja renoveerimine tööd. "C" energiamärgis ning mille raames on muu hulgas teostatud vähemalt järgmised ehitustööd: osaline hoone kande- ja välispiirete ehitamine või rekonstrueerimine; osaline hoone siseruumide ehitamine või rekonstrueerimine; osaline uue tsentraalse soojustagastusega sundventilatsiooni rajamine; osaline uue küttesüsteemi rajamine. Osaline fassaadi ja katuse tööd.“

Hankija ei usaldanud siiski vaid TAB Construction OÜ poolt hankepassis antud kinnitusi, vaid pöördus ka ise otse tellija poole. Kolmandale isikule teadaolevalt on tellija Hankija järelepärimisele vastates kinnitanud, et TAB Construction OÜ on teostanud need tööd, mis olid nõutavad Riigihankes kvalifitseerumiseks (lisa 1).

Kolmas isik ei ole väitnud ning esitatud kvalifitseerimistingimustest ei tulenenud, et Kolmas isik oleks pidanud teostama töid referentsobjektil peatöövõtjana või täies mahus. Nõutud oli vaid referentsobjekti rekonstrueerimist, mille raames on muu hulgas teostatud hoone kande- ja välispiirete ehitamine või rekonstrueerimine; hoone siseruumide ehitamine või rekonstrueerimine; uue tsentraalse soojustagastusega sundventilatsiooni rajamine; uue küttesüsteemi rajamine. Seetõttu ei oma mistahes tähtsust Vaidlustaja vaidlustuses esitatud väide, et TAB Construction OÜ ei koostanud kõiki objekti kaetud tööde akte.

Tulenevalt esitatud vaidlustusest on Kolmas isik palunud täiendavalt täpsustada, milliseid töid TAB Construction OÜ referentsobjektil tegi (lisa 2) ning OÜ Astlanda Ehitus on kinnitanud, et TAB Construction OÜ teostas mh järgmised tööd: sisehoovi fassaad täismahus, muinsuskaitse all oleva fassaadi lõpetamine Estonia pst poolt, kangialune.

Mistahes tähtsust ei oma see, et Vaidlustaja vaidlustuse kohaselt puudub vaidlusalusel objektil viide Kolmandale isikule seoses betoonpõrandate ehitamisega. Kvalifitseerimiseks ei olnud nõutav referentsobjektiks oleva hoone kõigi siseruumide ehitamine või rekonstrueerimine või põranda ehitamine. OÜ Astlanda Ehitus on kinnitanud (vt lisa 2), et TAB Construction OÜ töödeks olid hoone esimese ja teise trepikodade laotud plokkseinte taastamine ja viimistlustööd korterites ja üldalades, parklahoone seinte viimistus ning hoone esimese ja teise trepikodade laotud plokkseinte taastamine ja viimistlustööd korterites ja üldalades, parklahoone seinte viimistus.

Mis puudutab nõuet teostada uue tsentraalse soojustagastusega sundventilatsiooni rajamine, on OÜ Astlanda Ehitus on kinnitanud (vt lisa 2), et TAB Construction OÜ teostas osaliselt tsentraalse soojustagastusega sundventilatsiooni torude paigaldustööd, suurem maht keldris, magistraalid ja äripinnad.

Küttesüsteemi rajamisega seoses on OÜ Astlanda Ehitus on kinnitanud (vt lisa 2), et TAB Construction OÜ ülesandeks oli osaline küttesüsteemi rajamine korterites, magistraalide paigaldus, korterite sisemised tööd. Tööd teostati koostöös Veco Baltic OÜga.

Seega vastas Kolmanda isiku kvalifikatsioon igati esitatud kvalifitseerimistingimusele, mille osas Vaidlustaja väidab, et see oli mittevastav.

6.2. Väär on Vaidlustaja seisukoht, et Kolmandal isikul ei ole võimalik kasutada 7. taseme kutsetunnistusega diplomeeritud ehitusinseneri.

Kolmas isik esitas pakkumuse koosseisus lisana 5 projektijuhi B.G. CV (lisa 3), kellele on väljastatud kutsetunnistus 199534, mis vastab SA Kutsekoda andmetel kutsestandardile diplomeeritud ehitusinsener, tase 7, hoone ehituse spetsialiseerumise alal ja lisakompetentsina ehitustegevuse juhtimise alal (lisa 4). Pakkumuse lisana 6 esitas Kolmas isik objektijuhi Eduard Ivanov'i CV (lisa 5), kellele on väljastatud kutsetunnistus 166381, mis vastab SA Kutsekoda

andmetel kutsestandardile ehitusinsener, tase 6, hoone ehituse spetsialiseerumise alal ja lisakompetentsina ehitustegevuse juhtimise alal (lisa 6).

Kolmas isik ja B.G. on mõlemad kinnitanud Hankijale esitatud B.G. CV-s, et „*tal on võimalik eelnimetatud spetsialisti kasutada hankelepingu täitmiseks (olenemata sellise õigussuhte vormist) kuni hankelepingu tähtaja lõpuni. Spetsialist kinnitab käesolevaga, et osaleb riigihanke lepingu täitmisel.*“

Seetõttu on Kolmas isik tõendanud, et viidatud ehitusinsener on nõus tema pädevust nõudvas osas hankelepingu täitma. Kolmas isik ei ole väitnud, et ta kasutab B.G.-it lepingu täitmisel kui alltöövõtja töötajat. TAB Construction OÜ on hankepassis selgelt avaldanud, et toetub vaid Inseneriteenused OÜ suutlikkusele, et täita esitatud valikukriteeriumid ning eeskirjad ning esitanud ühtlasi pakkumusega Inseneriteenused OÜ hankepassi.

Paljasõnalised ja otsitud on Vaidlustaja väited, justkui B.G. vajaks lepingu täimiseks mistahes kolmandast isikust tööandja luba või Kolmas isik oleks pidanud esitama pakkumuse koosseisus täiendavalt mistahes kolmanda isiku hankepassi. Hankija sai võtta vastu otsuse Kolmanda isiku kvalifitseerimise kohta temale esitatud dokumentide ja esitatud hankepasside alusel.

6.3. Kolmas isik esitas pakkumuse koosseisus TÜV Eesti OÜ kinnituse (lisa 7), et 04. aprillil 2025. a. sai TAB Construction OÜ auditi läbiviimisel vastavalt standarditele ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 ja ISO 45001:2018 positiivse tulemuse ning käesoleval ajal väljastatakse Kolmandale isikule mh sertifikaati nr 44100242103 (ISO 9001). Seega on Kolmas isik, sõltumata sellest et temale ei ole sertifikaati veel välja antud, esitanud tõendid, et tema poolt rakendatud kvaliteedijuhtimissüsteem vastab ISO 9001 standardile. Seda ei välista ega piira Kolmanda isiku kvalifitseerimist mistahes viisil see, mida Vaidlustaja on uurinud Eesti Kvaliteediühingu sertifikaatide andmebaasist. Kolmas isik ei ole pakkumuse tegemisel tuginenud teisele isikule väljastatud kvaliteedijuhtimissüsteemile.

6.4. Kolmanda isiku täiendav seisukoht.

6.4.1. Olukorras, kus vaidlust ei ole selles, et Kolmas isik teostas referentslepingu objektiks oleva hoone (suletud netopinnaga 2000 m² või enam) ehitustööde lepingu, saab lugeda igal juhul Kolmanda isiku kvalifikatsioon vastavaks, sest Riigihanke kvalifitseerimistingimus ei nõudnud (nagu leiab ekslikult Vaidlustaja), et Kolmanda isiku enda töö hankeesemele sarnase hoone rekonstrueerimisel oleks pidanud olema teostatud mahus üle 2000 m². Kvalifitseerimiseks piisas, et Kolmas isik oleks teostanud referentsobjektil, mis ise on suletud netopinnaga üle 2000 m², ehitustööd, mille raames on muu hulgas teostatud vähemalt järgmised ehitustööd: hoone kande- ja välispiirete ehitamine või rekonstrueerimine; hoone siseruumide ehitamine või rekonstrueerimine; uue tsentraalse soojustagastusega sundventilatsiooni rajamine; uue küttesüsteemi rajamine. Riigihanke kvalifitseerimistingimus ei nõudnud tööde teostamist peatöövõtjana või tööde teostamist üksinda ilma teiste töövõtjateta või mingit konkreetset mahtu, milles viidatud ehitustööd pidid olema teostatud. Kolmas isik on tõendanud, et ta oli vaidlusalusel objektil Astlanda Ehitus OÜ alltöövõtja ja ta teostas neid töid, mis olid Riigihankes kvalifitseerimiseks vajalikud.

Hankija ongi seadnud proportsionaalsed kvalifitseerimistingimused töövõtjatelt tellitavatele töödele, kus enam kui 2000 m² suuruses hoones tuleb läbi viia põhimõtteliselt küttesüsteemi uuendamine, fassaadide ja katuse soojustustööd, ehk rekonstrueerimistööd, kusjuures tööde teostamine ei nõua isegi elanike lahkumist tööde teostamise ajal. Kohtupraktika kohaselt olukorras, kus on võimalikud mingi hanketingimuse või nõude erinevad tõlgendused, tuleb seda tõlgendada pakujatele soodsamal ja vähem koormaval viisil ning laiendavalt nii, et tagataks

võimalikult suure hulga pakkujate osalemine riigihankes võimalikult väheste piirangutega. Kolmandal isikul on Riigihanke esemeks olevate sarnaste tööde varasem kogemus, nagu on kinnitanud Astlanda Ehitus OÜ.

Vaidlustaja viidatud kaetud tööde aktid kui ehitusdokumendid ei ütle midagi selle kohta, kes on teostanud töid ja millises mahus teostati töid enne ehitustööde katmist. Hankija ei nõudnud ning Kolmas isik ei pidanud seetõttu esitama (veel vähem Vaidlustajale) mistahes lepinguid Astlanda Ehitus OÜ-ga.

Tallinna Ringkonnakohus selgitas 25.03.2020 otsuses asjas 3-19-2345, et hankijal tuleb hanketeates kehtestanud kvalifitseerimistingimuste täitmist pakkuja poolt ka sisuliselt kontrollida, nõudes selleks vajadusel pakkujalt kvalifikatsiooni tõendamiseks vajalikke dokumente ja selgitusi. Tallinna Ringkonnakohus selgitas eelviidatud lahendi p-is 28: „Pärast seda, kui pakkumused on juba esitatud, ei ole enam põhjust arutleda ka selle üle, kas hanketeates ettenähtud mehhanism pakkuja kvalifikatsiooni kontrollimiseks on piisav või kohane, sest selleks oleks pidanud varem vaidlustama hanketeadet kui eelhaldusakti. Arvestades kolmanda isiku I poolt hankija nõudmisel esitatud dokumentide ja selgituste sisu, tuleb nõustuda, et hankijal ei pidanud tekkima kahtlust, et kolmas isik I ei ole ehitanud vähemalt kahte nõuetekohast tanklat või need ei ole seaduslikus kasutuses. Seega ei toiminud hankija õigusvastaselt, kui ei nõudnud kolmandalt isikult I lisaks tellijate kinnituskirjadele lepinguid, ehituslube, tööde vastuvõtmise akte vms kaebaja nimetatud tõendeid. Samuti ei pidanud hankija praeguse vaidluse asjaoludel otsima omal algatusel internetist vms allikatest täiendavat teavet kolmanda isiku I üldise tegevuse ega konkreetsemalt tema ehitusalase kogemuse kohta.“ Ka käesoleval juhul teostas Hankija nii Kolmanda isiku kvalifikatsiooni formaalset kui ka sisulist kontrolli ning Vaidlustaja esitatud kahtlused Kolmanda isiku kvalifikatsiooni osas on paljasõnalised ja alusetud. Vaidlustaja ei saa asuda Hankija asemel ümber hindama, kuidas tõlgendada Riigihankes hankedokumente ning kas Hankija jaoks pidi Kolmanda isiku kvalifikatsioon seoses varasema kogemusega olema piisav või mitte.

Mis puudutab Vaidlustaja viiteid Reme Grupp OÜ-le, siis nimetatud äriühing teostab vaid suuremahulisi betoonitöid¹ ega teosta muid kandekonstruktsioonide taastamisega seonduvaid töid. Ei ole midagi imelikku selles, et muud tööd kandekonstruktsioonide taastamisel (nagu neid tegi mh TAB Construction OÜ) tehakse enne seda, kui tööd kaetakse betooniga ja selle kohta koostatakse kaetud tööde akt, mille allkirjastab Reme Grupp OÜ. Seetõttu ei tõenda vaid kaetud tööde aktid, et töid ei teostanud mh TAB Construction OÜ. Seda, et neid töid teostati, oli Hankijale kinnitanud Astlanda Ehitus OÜ.

Kolmas isik esitab kahtluste vältimiseks lisaks juba esitatud Astlanda Ehitus OÜ kinnitusele täiendavalt Element Grupp OÜ kinnituse selle kohta, et tema tööd ventilatsioonitöödel ületasid 2000 m² (lisa 1). Seetõttu on alusetud Vaidlustaja väited, justkui ei teostanud TAB Construction OÜ töid piisavas ulatuses. Kolmanda isiku kvalifitseerimisel ei oma mistahes tähtsust, kelle juhtimisel ehitustöö tehti. Nagu eelnevalt märgitud, et tõenda kaetud tööde aktid, et töid ei ole tehtud ning need fikseerivad vaid olukorra tööde katmise ajal.

Kolmas isik esitab lisaks juba esitatud Astlanda Ehitus OÜ kinnitusele ka Veco Baltic OÜ kinnituse (lisa 2), mis kinnitab, et TAB Construction OÜ teostas vaidlusalusel objektil vee-, kanalisatsiooni- ja küttevõrkude ehitustööd. Nagu Vaidlustaja on ise märkinud, kuulutati välja ABC-Tehnika OÜ pankrot, mistõttu tööde teostamise viisid lõpule Veco Baltic OÜ koos TAB

¹ Vt <https://reme.ee/betoonitood/>

Construction OÜ-ga. Kvalifitseerumiseks piisas, kui TAB Construction OÜ toestas referentsobjektidel muu hulgas uue küttesüsteemi rajamist.

6.4.2. Kolmandale isikule jääb arusaamatuks Vaidlustaja seisukoht, justkui peaks B.G. olema füüsilisest isikust ettevõtja. Vaidlustaja ei ole vaidlustanud seda, et näiteks objektijuht on TAB Construction OÜ töötaja. TAB Construction OÜ hankepassis on selgelt välja toodud, et B.G. on „tehniline töötaja“. Kolmas isik esitab siiski kahtluste vältimiseks B.G. kinnituse (lisa 3), et ta sõlmib TAB Construction OÜ-ga füüsilise isikuna töölepingu hankelepingu täitmiseks.

6.4.3. Riigihankes esitatud kvalifitseerimisnõude kohaselt võis esitada tõendid, et pakkujal rakendatud kvaliteedijuhtimissüsteem vastab ISO 9001 standardile ning need tõendid on Hankijale esitatud.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

7. Vaidlustaja on vaidlustanud Hankija otsuse kvalifitseerida Kolmas isik põhjendusel, et Kolmas isik ei vasta kolmele Riigihankes kehtestatud kvalifitseerimise tingimusele.

7.1. Hankija on lähtudes RHS § 101 lg 1 p-ist 1 kehtestanud järgmise kvalifitseerimise tingimuse (Tingimus 1): „Pakkuja peab olema riigihanke algamisele eelneva 60 kuu jooksul nõuetekohaselt täitnud hankeesemele sarnase hoone (suletud netopinnaga 2000 m² või enam) ehitustööde lepingu(id). Sarnasteks loetakse hoonete püstitamist, millele on saavutatud vähemalt „B“ energiamärgis (või sellega samaväärne), ja/või rekonstrueerimist, mille puhul on saavutatud vähemalt „C“ energiamärgis (või sellega samaväärne) ning mille raames on muu hulgas teostatud vähemalt järgmised ehitustööd: hoone kande- ja välispiirete ehitamine või rekonstrueerimine; hoone siseruumide ehitamine või rekonstrueerimine; uue tsentraalse soojustagastusega sundventilatsiooni rajamine; uue küttesüsteemi rajamine.

Pakkuja esitab hankepassis täidetud lepingute nimekirja koos järgmiste andmetega: lepingute sõlmimise ja täitmise kuupäevad; teostatud ehitustööde liigid; hoone energiamärgis; tellija andmed (nimi, e-posti aadress, telefon). Pakkuja esitab hankija nõudmisel tellija kinnituse, milles tellija kinnitab, et nimetatud lepingud täideti nõuetekohaselt. Hankijal on õigus lisateabe saamiseks pöörduda tellija poole. Soovitav on tellija kinnitus esitada juba koos pakkumusega.“

Tingimusele 1 vastab järgmine ehitustööde leping:

- 1) nõuetekohaselt täidetud 60 kuu jooksul enne 24.03.2025;
- 2) täidetud hankeesemele sarnases hoones (suletud netopinnaga 2000 m² või enam), sarnaseks on hoonete püstitamine, millele on saavutatud vähemalt „B“ energiamärgis (või sellega samaväärne), ja/või rekonstrueerimine, mille puhul on saavutatud vähemalt „C“ energiamärgis (või sellega samaväärne);
- 3) teostatud vähemalt järgmised ehitustööd: hoone kande- ja välispiirete ehitamine või rekonstrueerimine; hoone siseruumide ehitamine või rekonstrueerimine; uue tsentraalse soojustagastusega sundventilatsiooni rajamine; uue küttesüsteemi rajamine.

Reeglina loetakse suletud netopinnaks eluruumide pind + mitteeluruumide pind + üldkasutatav pind + tehнопind. Tingimuses 1 on sarnane hoone lisaks suletud netopinna suurusele 2000 m² või enam seotud hoone püstitamise ja „B“ energiamärgisega ja/või hoone rekonstrueerimise ja „C“ energiamärgisega. Sellises sarnases hoones pidi olema teostatud Tingimuses 1 ette nähtud ehitustöid. Hankija ei ole Tingimuses 1 seadnud neile ehitustöödele mistahes tingimusi - ei seda, millises mahus ega ka millise maksumusega need teostatud tööd peavad olema.

Vaidlustuskomisjon ei nõustu Vaidlustajaga, et täidetud lepingu tööde maht peab ületama 2000 m². Tingimuse 1 sõnastusest seda järeldada ei saa. Ka ei tulene Tingimusest 1, et hoones suletud netopinnaga 2000 m² või enam pidi pakkuja teostama täies mahus Tingimuses 1 loeteletud ehitustöid.

Tingimusele 1 vastavuse tõendamiseks on Kolmas isik koos pakkumusega ühe ühispakkuja TAB Construction OÜ hankepassis esitanud andmed järgmise lepingu kohta:

- LEPING Nr.: 2080-59, 2080-58 Estonia pst 7/Teatri väljak 1 hoone rekonstrueerimine äripindadega korterelamuks. Energiamärgis „C“. Suletud 15 244,7 m²
- kogusumma 294 949.21 eurot
- maja rekonstrueerimine ja renoveerimine tööd. „C“ energiamärgis ning mille raames on muu hulgas teostatud vähemalt järgmised ehitustööd: osaline hoone kande- ja välispiirete ehitamine või rekonstrueerimine; osaline hoone siseruumide ehitamine või rekonstrueerimine; osaline uue tsentraalse soojustagastusega sundventilatsiooni rajamine; osaline uue küttesüsteemi rajamine.
- 23.09.2022 - 06.04.2023

05.05.2025 on Hankija pöördunud OÜ Astlanda Ehitus poole ja palunud järgmisi kinnitusi:

- 1) TAB Construction OÜ töö Estonia pst 7/Teatri väljak 1 hoone rekonstrueerimine äripindadega korterelamuks tellijaks olemise kohta;
- 2) tööde maksumuse kohta;
- 3) hoone kande- ja välispiirete ehitamine või rekonstrueerimise; hoone siseruumide ehitamise või rekonstrueerimise; uue tsentraalse soojustagastusega sundventilatsiooni rajamise; uue küttesüsteemi rajamise kohta TAB Construction OÜ poolt.

05.05.2025 on OÜ Astlanda Ehitus (objekti peatöövõtja) kinnitanud, et (ilmselt Hankija küsimustes) esitatud andmed on õiged.

Kolmas isik on esitanud vaidlustusmenetluses järgmised tõendid:

- 1) 22.05.2025 OÜ Astlanda Ehitus projektijuhi poolt TAB Construction OÜ-le antud kinnitus: „Kinnitan, et olete osalenud Estonia pst 7/Teatri väljak 1 hoone rekonstrueerimine äripindadega korterelamuks objektil järgmistes ehitustöödes: Hoone fassaaditööd. Sisehoovi fassaad täismahus, muinsuskaitse all oleva fassaadi lõpetamine Estoni pst poolt, kangialune. Suuremahuliste kandekonstruktsioonide taastamine, betoneerimine ja elementide asendamine fassaadi peal ja siseruumides sh hoone sisseääsude varikatuse ehitamine. Hoone esimese ja teise trepikodade laotud plokkeinte taastamine ja viimistlustööd korterites ja üldalades. Parklahoone seinte viimistlus. Osaliselt teostasid tsentraalse soojustagastusega sundventilatsiooni torude paigaldustööd. Suurem maht keldris, magistraalid ja äripinnad. Osaline küttesüsteemi rajamine korterites, magistraalide paigaldus, korterite sisemised tööd. Tööd teostati koostöös Veco Baltic OÜ-ga. See on nõ vabas vormis kirjeldatud tööd mis on mul meeles. Kuna objekt oli keeruline ja mahukas siis võib olla unustasin veel mõned tööd mis on olete sellel objektil teinud.”
- 2) 03.06.2025 Element Grupp OÜ kinnitus: „Kinnitan, et TAB Construction OÜ teostas alltöövõtu töid ventilatsioonitöödel objektil Estonia pst 7/Teatri väljak 1, mille kogupindala ületas 2000 m².“
- 3) 03.06.2025 Veco Baltic OÜ kinnitus: „Kinnitan, et Veco Baltic OÜ ja Astlanda Ehitus OÜ vahel oli leping ning samuti TAB Construction OÜ teostas objektil (Estonia pst 7/Teatri väljak 1) vee-, kanalisatsiooni – ja küttevõrkude ehitustööd.“

Seega on objekti Estonia pst 7/Teatri väljak 1 hoone rekonstrueerimine äripindadega korterelamuks peatöövõtja esindaja kinnitanud, et TAB Construction OÜ on teostanud sellel

objektil Tingimuses 1 nõutud ehitustöid. Samuti on kaks alltöövõtjat kinnitanud TAB Construction OÜ osalemist ventilatsiooni rajamise töödel ja küttevõrkude ehitustöödel.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et ehisregistri kaetud tööde aktidel ja eritööde teostusjoonistel võis küll puududa teave TAB Construction OÜ osalemise kohta tööde teostamisel, kuid objekti peatöövõtja ja teiste alltöövõtjate kinnitused tõendavad, et TAB Construction OÜ on objektil Estonia pst 7/Teatri väljak 1 hoone rekonstrueerimine äripindadega korterelamuks teinud Tingimuses 1 nõutud ehitustöid.

Arvestades objekti Estonia pst 7/Teatri väljak 1 hoone rekonstrueerimine äripindadega korterelamuks peatöövõtjalt 05.05.2025 saadud kinnitust, et esitatud andmed on õiged, ei pidanud Hankijal tekkima kahtlust, et Kolmas isik ei täida Tingimust 1- vaidlustusmenetluses esitatud tõendid on seda veel kord kinnitanud. Hankija ei toiminud õigusvastaselt, kui ei nõudnud Kolmandalt isikult lisaks peatöövõtja kinnitusel veel ka näiteks lepinguid vms tõendeid. Hankija peab küsima täiendavat teavet põhjendatud kahtluse korral, mida seekord aga ei esinenud.

Eeltoodust lähtuvalt on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Kolmas isik vastab Tingimusele 1.

7.2. Hankija on lähtudes RHS § 101 lg 1 p-ist 6 kehtestanud järgmise kvalifitseerimise tingimuse (Tingimus 2): „*Pakkuja peab tagama projekteerimis- ja ehitustööde teostamiseks vajaliku meeskonna koosseisu kompetentside ulatuses kogu hankelepingu perioodi vältel. Pakkujal on õigus vahetada meeskonnaliikmetena esitatud isikuid ainult hankija eelneval nõusolekul ning tingimusel, et meeskonnaliige asendatakse vähemalt samaväärse kompetentsiga. Pakkuja peab ehitustööde teostamisel kaasama ehitustööde projektijuhi ja objektijuhi. Pakkuja projektijuht ja objektijuht peavad vastama järgmistele tingimustele: 1. Projektijuht: kutsekvalifikatsioon vähemalt diplomeeritud ehitusinsener tase 7 (või samaväärne, v.a esmane kutse) spetsialiseerumine hoonete ehitus kompetents ehitustegevuse juhtimine ; 2. Objektijuht: kutsekvalifikatsioon vähemalt ehitusinsener tase 6 (või sellega samaväärne, v.a esmane kutse) spetsialiseerumine hoonete ehitus ametiala ehitustegevuse juhtimine või ehitusjuht tase 6 (või samaväärne) spetsialiseerumine üldehituslik ehitamine . Projektijuht ja objektijuht ei või olla üks isik.*

Andmed projekti- ja objektijuhi kohta esitada Lisas 5 (projektijuht) ja Lisas 6 (objektijuht). Vorm peab olema projekti ja/või objektijuhi poolt allkirjastatud.

Pakkujal tuleb esitada hankepassis järgmised andmed: pädeva isiku nimi, kvalifikatsioon (kutseeaduse kohane kutse), kutsetunnistuse number. Pakkuja esitab hankija nõudmisel vastutavate isikute kutsetunnistus(te) koopia(d) ja haridust tõendava dokumendi koopia ja vastustavate isikute kinnistuskirjad, et nad on nõus osalema hankelepingu täitmisel vastutava isikuna. Hankija soovib hankemenetluse kiirema läbiviimise huvides esitada nimetatud dokumendid juba koos pakkumusega. Pakkuja, kelle asukohamaaks ei ole Eesti, esitab oma asukohamaal väljastatud kutsetunnistusega samaväärse dokumendi koopia või tõendid selle kohta, et pädev isik omab vastavat kutsekvalifikatsiooni vastavalt oma asukohamaa seadustele. Tõendiks loetakse ka pakkuja vastavasisulist kinnitust koos väljavõttega vastavast asukohamaa õigusaktist.“

Vaidlust on selles, kas Kolmandal isikul on Tingimusele 2 vastav projektijuht ja selles, kas on esitatud projektijuhi tööandja hankepass.

Tingimusest 2 tuleneva projektijuhi vastavuse tõendamiseks on Kolmas isik koos pakkumusega ühe ühispakkuja TAB Construction OÜ hankepassis esitanud andmed projektijuhi kohta:

- tehniline töötaja B. G.

- projektijuht
- kutsetunnistus 199534, Diplomeeritud ehitusinsener, tase 7

Vaidlustusmenetluses on Kolmas isik esitanud 03.06.2025 B.G. allkirjastatud kinnituskirja: „Mina B.G., isikukood [---], kinnita käesolevaga, et ma olen TAB Construction OÜ-ga kokku leppinud, et ma sõlmin TAB Construction OÜ-ga füüsilise isikuna töölepingu, et täita riigihankes „A. Puškini tn 26 ühiselamu rekonstrueerimistööd“ (viitenumber 292660) sõlmitavat hankelepingut projektijuhina.“

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Kolmandal isikul on Tingimusele 2 vastav projektijuht olemas. Vaidlustuskomisjon ei nõustu Vaidlustajaga, et isik saab sõlmitava hankelepingu täitmisel projektijuhina osaleda kas FIE-na või teise isiku kaudu, kes peab sellisel juhul esitama ka oma hankepassi.

Ei RHS ega ka muud õigusaktid ei keela isikul lubada pakkujale osaleda spetsilistina hankelepingu täitmisel ja sõlmida hiljem vastav leping (töötuleping või tööleping) pakkujaga. Ühestki Kolmanda isiku pakkumuses ega ka vaidlustusmenetluses esitatud dokumendist ei tulene see, et B.G. on loa andmisel osaleda hankelepingu täitmisel projektijuhina seotud mingi teise ettevõtjaga ja et see osalemine on seotud teise ettevõtja vahendite kasutamisega (RHS § 103, RHS 104 lg 4). Samuti ei saa isikult, kes soovib sõlmida TAB Construction OÜ-ga töölepingu osalemiseks hankelepingu täitmisel, nõuda, et ta vormistaks ennast eelnevalt FIE-na.

Eeltoodust lähtuvalt on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Kolmas isik vastab Tingimusele 2.

7.3. Hankija on lähtudes RHS § 101 lg-st 5 kehtestanud järgmise kvalifitseerimise tingimuse (Tingimus 3): „Pakkujal peab olema standardile ISO 9001 või sellega samaväärsele standardile vastav kvaliteedijuhtimissüsteem. Pakkuja esitab hankepassis andmed kvaliteedijuhtimissüsteemi olemasolu kohta. Pakkuja esitab hankija nõudmisel RHS §-s 104 sätestatud korras kvaliteedijuhtimissüsteemi sertifikaadi koopia või tõendid, et pakkujal rakendatud kvaliteedijuhtimissüsteem vastab ISO 9001 standardile või samaväärsetele standardile. Hankija soovib menetluse kiirema läbiviimise huvides esitada nimetatud dokument juba koos pakkumusega.“

Standardile ISO 9001 või sellega samaväärsele standardile vastava kvaliteedijuhtimissüsteemi olemasolu pidi pakkuja tõendama kas sertifikaadi koopia või tõenditega. Tingimuses 3 pole nõutud, et vastav sertifikaat oleks olemas, piisab, kui pakkuja on rakendatud kvaliteedijuhtimissüsteemi, mis vastab ISO 9001 standardile või samaväärsetele standardile.

7.3.1. TAB Construction OÜ hankepassis on Tingimuse 3 täitmist kinnitatud.

Tingimusele 3 vastavuse tõendamiseks on Kolmas isik koos pakkumusega esitanud 04.04.2025 TÜV Eesti OÜ kirja, mille kohaselt *We confirm that the certification audit according to the ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 and ISO 45001:2018 standards, conducted on 4 April, 2025, for the company TAB Construction OÜ, has yielded a positive result. After the audit documentation is finally approved by the TÜV NORD CERT Certification Body, a new certificates nr.44100242103 (ISO 9001), 44100242103 (ISO 14001) and 44126242103 (ISO 45001) for the scope "Construction general contracting, construction project management, facade works" will be issued for TAB Construction OÜ.*

TÜV Eesti OÜ 04.04.2025 kirjast nähtub, et TAB Construction OÜ-d on auditeeritud standardite ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 and ISO 45001:2018 vastavuse osas ja positiivse tulemusega. Seega sai Hankija Kolmanda isiku pakkumusest järeldada, et TAB Construction

OÜ-l ei ole veel sertifikaati, kuid kuna rakendatud kvaliteedijuhtimissüsteemi vastavus ISO 9001 standardile on auditeerimisega kindlaks tehtud, siis saab lugeda Tingimuse 3 täidetuks. Vaidlustuskomisjon leiab, et mingeid täiendavaid tõendeid ei pidanud Kolmas isik esitama ega Hankija küsima, kuid 05.05.2025 on TÜV Eesti OÜ vastanud Hankija päringule järgmiselt: „[---] On tehtud otsus sertifitseerida TAB Construction OÜ vastavalt standarditele ISO 9001, ISO 14001 ja ISO 45001. Sertifikaadid on hetkel vormistamisel ning neid ei ole veel kliendile väljastatud.“

Seega pakkumuse esitamise tähtpäeval 02.05.2025 TAB Construction OÜ-l sertifikaati veel polnud, küll aga saab teha järelduse, et TAB Construction OÜ-l on rakendatud kvaliteedijuhtimissüsteem, mis vastab ISO 9001 standardile.

7.3.2. RHS § 103 lg-st 4 tulenevalt ühispakkujad ja ühistaotlejad võivad oma majandusliku ja finantsseisundi ning tehnilise ja kutsealase pädevuse tõendamiseks tugineda teiste ühispakkujate või ühistaotlejate vahenditele vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 ja 7 sätestatud tingimustele. Hankija võib nõuda riigihanke alusdokumentides ühispakkujatelt iga ühispakkuja poolt täidetava hankelepingu osa suuruse ja iseloomu näitamist.

RHS § 103 lg 1 kohaselt kui see on pakkuja või taotleja kvalifikatsiooni tõendamiseks vajalik ja asjakohane, võib pakkuja või taotleja tõendada oma vastavust majanduslikule ja finantsseisundile ning tehnilisele ja kutsealasele pädevusele esitatud nõuetele konkreetse hankelepingu täitmise raames teiste ettevõtjate vahendite alusel, sõltumata õigusliku suhte iseloomust nende ettevõtjatega. Selleks peab ta hankijale vastuvõetaval viisil tõendama, et nendel ettevõtjatel on vastavad vahendid olemas, nad on nõus vahendite kasutamisega ja pakkuja või taotleja kasutab neid hankelepingu täitmisel.

Tartu Halduskohus on haldusajajas 3-18-1149 tehtud otsuses (p 23) leidnud, et ISO standardil põhinev sertifitseeritud juhtimise süsteem on elementaarsel tasemel juhtimissüsteem, mis on vahetult seotud ettevõtjaga, kellele vastav standard on väljastatud, ning seepärast ei ole teise ettevõtja sertifikaadile tuginemine asjakohane.

Antud juhul on ISO 9001 standardiga seotud kvalifikatsioon vaid TAB Construction OÜ-l, st hankelepingu täitmiseks peab tööd teostama TAB Construction OÜ.

Kui kvalifikatsiooni tõendamiseks vajalikud vahendid ei ole üle antavad (nagu nt ISO 9001 standardil põhinev sertifitseeritud juhtimissüsteem), ei anna ka pakkumuse ühiselt esitamine kvalifikatsiooni mitteomavale (ühis)pakkujale õigust teostada hankelepingu täitmiseks nõutavat kvalifikatsiooni eeldavaid töid (ehitustöid) kvalifikatsiooni omava pakkuja asemel.

Vaidlustuskomisjon pidas vajalikuks 10.06.2025 küsida Kolmandalt isikult kuidas on ühispakkujad planeerinud hankelepingu täitmist, milliste töödega tegeleks TAB Construction OÜ, millistega Inseneriteenused OÜ.

Kolmas isik selgitas 10.06.2025 järgmist:

„[---]

TAB Construction OÜ ülesandeks oleks hankes ehitus-, paigaldus- ja kvaliteedikontrolli tööd vastavalt standardile ISO 9001 ning Inseneriteenused OÜ oleksid kaasatud hankes tööde tegemisse vastavalt TAB Construction OÜ vajadustele, näiteks täiendavaks nõustamiseks seoses Inseneriteenused OÜ pädevusega vastavalt MTR-le.

Ettevõtte Inseneriteenused OÜ täidaks selle projekti elluviimisel eelduslikult järgmist rolli:

- tööprojekti väljatöötamise ja ekspertiisi koordineerimine
- ehitusdokumentatsiooni üldine koordineerimine ehitusplatsil ja töövõtjate projekteerijate

vahel

*- dokumentide koordineerimine ja ettevalmistamine hoone kasutusloa taotlemiseks
- ehitusplatsi ümbritseva territooriumi kvaliteetse parendamise teostamine vastavalt projektile.”*

Riigihanke lisa 1 „Tehniline kirjeldus“ (eelkõige p 7.) kohaselt tuleb sõlmitava hankelepingu alusel koostada tööprojekt ja teostada ettenähtud ehitustööd. Kolmanda isiku selgituste järgi on Inseneriteenused OÜ ülesanneteks koordineerimine, ettevalmistamine, ehitusplatsi ümbruse parendamine. Seega ei osale Inseneriteenused OÜ otseselt tööprojekti tegemises ja ehitustöodes, nende osa on hankelepingu täitmise toetamine, nõustamine. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Kolmanda isiku selgituste järgi on Inseneriteenused OÜ osa hankelepingu täitmisse kaudne, mitte otsene ning puudub alus asuda seisukohale, et Tingimusele 3 vastamiseks pidi ka teisel ühispakkujal Inseneriteenused OÜ-l olema standardile ISO 9001 või sellega samaväärsele standardile vastav kvaliteedijuhtimissüsteem.

7.4. Eelpooltoodust lähtuvalt jääb vaidlustus Hankija otsusele kvalifitseerida Kolmas isik rahuldamata.

8. Vaidlustusmenetluse kulud

Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuuluvad vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg-d 3 ja 8.

Hankija on esitanud tähtaegselt taotlused lepingulise esindaja kulude väljamõistmiseks kokku summas 3318,4 eurot (käibemaksuga), 16 tunni õigusabi osutamise eest tunnihinnaga 207,4 eurot (käibemaksuga).

Kolmas isik on esitanud tähtaegselt taotlused lepingulise esindaja kulude väljamõistmiseks kokku summas 3105 eurot (käibemaksuta) 13,5 tunni õigusabi osutamise eest tunnihinnaga 230 eurot (käibemaksuta).

Vaidlustuskomisjon peab Hankija ja Kolmanda isiku lepingulise esindaja kulusid vajalikuks ja põhjendatuks ning mõistab need Vaidlustajalt välja.

Vaidlustaja kulud jäävad tema enda kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)

Ulvi Reimets